

*PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH
KRYZYSOWYCH NA TERENIE ZESPOŁU SZKÓŁ
PONADGIMNAZJALNYCH NR 1 IM. STANISŁAWA
MIKOŁAJCZYKA W GNIEŹNIE*

Spis treści

INFORMACJE WSTĘPNE:.....	3
1. PROCEDURY DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA W PRZYPADKU ZAISTNIENIA PODEJRZENIA O PRZEBYWANIU NA TERENIE SZKOŁY UCZNIĄ BĘDĄCEGO POD WPŁYWEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH:	4
2. PROCEDURY DOTYCZĄCE ZAISTNIENIA PODEJRZENIA O POSIADANIU PRZEZ UCZNIĄ NARKOTYKU, INNEJ SUBSTANCJI ODURZAJĄCEJ LUB PRZEDMIOTU NIEBEZPIECZNEGO:.....	5
3. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ NARKOTYK LUB INNĄ SUBSTANCJĘ O DZIAŁANIU ODURZAJĄCYM:	6
4. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI O DEMORALIZACJI UCZNIĄ:.....	6
5. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIENIA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANEGO Z URZĘDU:.....	7
6. PROCEDURY POSTĘPOWANIA DYREKTORA SZKOŁY W PRZYPADKU ZATRZYMANIA PRZEZ FUNKCJONARIUSZY POLICJI NIELETNIEGO SPRAWCĘ CZYNU KARALNEGO, KTÓRY PRZEBYWA NA ZAJĘCIACH LEKCYJNYCH:	9
7. PROCEDURY PODEJMOWANIA WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ:	9
8. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZENNICZY W CIAŻY:.....	10
9. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ATAKU NA NAUCZYCIELA W SZKOLE:	10
10. PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR:.....	11

INFORMACJE WSTĘPNE:

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych zostały opracowane w celu wyraźnego przeciwstawienia się wszelkim przejawom agresji i przemocy, zachowań wskazujących na demoralizację, branie narkotyków lub spożywanie alkoholu. Procedury te mają zapewnić uczniom Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka poczucie bezpieczeństwa, przebywając na terenie promującym zdrowy tryb życia, wolnym od środków odurzających i zachowań wskazujących na niedostosowanie społeczne.

W przypadku pojawienia się sytuacji kryzysowych w szkole, należy natychmiast podjąć określone działania interwencyjne, do których zobowiązuje Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. Na terenie szkoły mogą bowiem wystąpić zdarzenia, które wpłyną na bezpieczeństwo, zdrowie czy życie uczniów. Wówczas istotna jest właściwa reakcja pracowników szkoły, którą definiują określone procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych. Każda interwencja musi być przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw ucznia oraz innych osób, które uczestniczyły w tym zdarzeniu.

1. PROCEDURY DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA W PRZYPADKU ZAISTNIENIA PODEJRZENIA O PRZEBYWANIU NA TERENIE SZKOŁY UCZNIĄ BĘDĄCEGO POD WPŁYWEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH:

- A. Ustalić dane personalne ucznia
- B. Odseparować ucznia od innych uczniów, ale nie zostawiać go bez opieki osoby dorosłej
- C. Udzielić pomocy medycznej – jeżeli istnieje taka konieczność
- D. Wezwać lekarza w celu stwierdzenia stanu odurzenia lub trzeźwości
- E. Zawiadomić o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły, wychowawcę oraz pedagoga szkolnego
- F. Zawiadomić rodziców/prawnych opiekunów dziecka o zaistniałej sytuacji i zobowiązać do natychmiastowego odebrania ucznia z terenu szkoły. W przypadku wyraźnej odmowy rodziców/prawnych opiekunów odebrania dziecka o jego dalszym losie decyduje lekarz, który może podjąć decyzję (po szczegółowym ustaleniu jego stanu zdrowia) o przewiezieniu go do placówki służby zdrowia, pozostawieniu w szkole lub przekazaniu do dyspozycji funkcjonariuszom policji
- G. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, jeżeli rodzice/opiekunowie prawni dziecka odmawiają przyjęcia do szkoły, a również wówczas, gdy wykazuje się on zachowaniami agresywnymi, zagrażającymi zdrowiu lub życiu innych osób oraz gorszącymi je
- H. W przypadku stwierdzenia nietrzeźwości policja może:
 - przewieźć ucznia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas nie przekraczający 24 godzin
 - przewieźć ucznia do izby wytrzeźwień
 - w obu przypadkach o fakcie tym należy powiadomić rodziców/prawnych opiekunów dziecka

I. Jeżeli przypadki spożywania alkoholu lub brania środków odurzających na terenie szkoły przez ucznia przed ukończeniem 18 roku życia powtarzają się – pedagog powiadamia o tym fakcie Sąd Rodzinny, formułując pisemną opinię na temat zachowania ucznia

2. PROCEDURY DOTYCZĄCE ZAISTNIENIA PODEJRZENIA O POSIADANIU PRZEZ UCZNIĄ NARKOTYKU, INNEJ SUBSTANCJI ODURZAJĄCEJ LUB PRZEDMIOTU NIEBEZPIECZNEGO:

A. Należy powiadomić dyrektora szkoły, pedagoga i wychowawcę o zaistniałych przypuszczeniach

B. Nauczyciel ma prawo zażądać od ucznia przekazania mu substancji, a także pokazania zawartości kieszeni lub tornistra/plecaka/torby szkolnej oraz innej rzeczy, która budzi podejrzenia o bezpośrednim związku ze sprawą

C. Wezwać w trybie natychmiastowym rodziców/prawnych opiekunów ucznia o stawiennictwo do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. S. Mikołajczyka w Gnieźnie

D. W przypadku gdy uczeń dobrowolnie przekaze nauczycielowi podejrzaną substancję, w trybie natychmiastowym należy ją dostarczyć policji. Obowiązkiem nauczyciela jest:

- próba ustalenia, w jaki sposób uczeń stał się posiadaczem podejrzonej substancji

- sporządzenie notatki zawierającej szczegółowy opis zaistniałej sytuacji

E. W przypadku gdy uczeń wyraźnie odmawia przekazania nauczycielowi substancji – należy w trybie natychmiastowym wezwać policję, która:

- przeszukuje ucznia

- zabezpiecza znalezioną substancję

- zabiera substancję do ekspertyzy

F. Należy bezzwłocznie powiadomić policję, jeżeli:

- ustalono istnienie osób zajmujących się sprzedażą środków narkotycznych, odurzających lub przedmiotów niebezpiecznych dla zdrowia/życia innych osób
- stwierdzono, że na terenie szkoły znajduje się uczeń pokrzywdzony w wyniku przestępstwa, a sprawcę tego przestępstwa jest osoba dorosła

G. Nauczyciel (oraz inni pracownicy szkoły) nie mogą samodzielnie przeszukać odzieży ucznia oraz teczki/tornistra/plecaka. Czynności te należą do obowiązku policji.

3. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ NARKOTYK LUB INNĄ SUBSTANCJĘ O DZIAŁANIU ODURZAJĄCYM:

- A. Zabezpieczyć znalezioną substancję
- B. Jeżeli istnieje taka możliwość – ustalić, do kogo należy znaleziona substancja
- C. Powiadomić dyrektora szkoły
- D. Zawiadomić policję o zaistniałej sytuacji
- E. Przekazać policji znalezioną substancję, informując o szczegółach sprawy.

4. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI O DEMORALIZACJI UCZNIĄ:

- A. Jeżeli uczeń nie ukończył 18 roku życia, a nauczyciel uzyskał informację świadczącą o tym, że uprawia nierząd, przejawia różne formy zachowania świadczące o demoralizacji należy przekazać informację dyrektorowi szkoły, wychowawcy oraz pedagogowi szkolnemu
- B. Wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów dziecka w celu przekazania pozyskanej informacji
- C. Przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami oraz uczniem
- D. Zobowiązać ucznia do podpisania kontraktu między nim a pedagogiem szkolnym o zaprzestaniu zachowań wskazujących na demoralizację

- E. Zobowiązać rodziców do wzmożonego zainteresowania dzieckiem, kontroli
- F. Powiadomić policję lub Sąd Rodzinny o zachowaniach demoralizacji ucznia, jeśli rodzice odmawiają współpracy lub uczeń nie wywiązuje się z pisemnego kontraktu

5. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIEŃ PRZESTĘPSTWA ŚCIGANEGO Z URZĘDU:

- A. W przypadku uzyskaniu informacji o przestępstwie ściganym z urzędu według Kodeksu Karnego należy zapewnić osobie poszkodowanej niezbędną pomoc, w tym medyczną, w razie potrzeby
- B. Powiadomić dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego o zaistniałej sytuacji
- C. Zebrać jak najwięcej informacji potwierdzających zaistnienie przestępstwa:
 - wysłuchanie osoby pokrzywdzonej
 - uwiarygodnić informację rozmawiając z innymi świadkami przestępstwa (jeżeli pozna się ich dane personalne)
 - zapewnić osobom przekazującym informację dyskrecję
- D. Zawiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- E. Zawiadomić policję o zaistniałej sytuacji
- F. Zatrzymać, w miarę możliwości, do przyjazdu policji osobę poszkodowaną, jak i sprawcę czynu
- G. Ofiara zdarzenia powinna być odizolowana od sprawców czynu karalnego
- H. Osoba poszkodowana powinna przebywać w obecności pedagoga szkolnego lub – w razie jego nieobecności – w towarzystwie osoby zapewniającej jej poczucie bezpieczeństwa, np. wychowawcy klasy
- I. Zabezpieczyć wszystkie przedmioty będące dowodem przestępstwa
- J. Przekazać policji wszystkie zabezpieczone dowody przestępstwa (w przypadku znalezienia na terenie szkoły materiałów wybuchowych, broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów, należy podjąć działania uniemożliwiające

dostęp osób postronnych do tych przedmiotów oraz natychmiast wezwać policję).

W Kodeksie Karnym do przestępstw ściganych z urzędu zalicza się:

- zgodnie z art.158 § 1 udział w bójce i pobiciu, co rozumie się jako starcie bynajmniej 3 osób, a każda z nich występuje w podwójnej roli, napastnika i napadniętego, ze świadomością, że zajście naraża człowieka na niebezpieczeństwo utraty życia lub uszkodzenie czynności narządu ciała. Natomiast pobicie w rozumieniu Kodeksu Karnego jest to napaść fizyczna co najmniej dwóch osób na jedną, przy czym strona atakująca zawiera zawsze przewagę liczebną. Udział w bójce lub pobiciu to nie tylko aktywne uczestnictwo w starciu, ale również zachęcenie słowne lub zaangażowanie w zajście poprzez stwarzanie warunków ułatwiających ich rozwinięcie się, na przykład przytrzymanie ofiary, zamknięcie drzwi pomieszczenia itp.,
- zgodnie z art. 207 znęcanie się, co rozumie się jako działanie mające na celu zadawanie bólu fizycznego lub cierpień moralnych jednorazowo lub powtarzających się, ale intensywnych i/lub rozciągniętych w czasie, na przykład grożenie, bicie, znieważanie, niszczenie mienia należącego do osoby pokrzywdzonej itp.,
- zgodnie z art. 270 podrabianie dokumentów, co rozumie się jako takie przerabianie lub podrabianie dokumentu (na przykład dowodu osobistego, legitymacji, świadectwa szkolnego itp.), aby użyć go jako autentycznego,
- zgodnie z art. 278 kradzież, co rozumie się jako zabieranie cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia,
- zgodnie z art. 280 rozbój, czyli zabranie cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia przy zastosowaniu przemocy wobec tej osoby.

6. PROCEDURY POSTĘPOWANIA DYREKTORA SZKOŁY W PRZYPADKU ZATRZYMANIA PRZEZ FUNKCJONARIUSZY POLICJI NIELETNIEGO SPRAWCĘ CZYNU KARALNEGO, KTÓRY PRZEBYWA NA ZAJĘCIACH LEKCYJNYCH:

- A. Funkcjonariusz policji ma obowiązek okazać się legitymacją służbową oraz przedstawić dyrektorowi szkoły powód swojego przybycia
- B. O przybyciu funkcjonariusza policji zawiadomiony jest pedagog szkolny
- C. Spisać dane osobowe policjanta w celu sporządzenia opisu zaistniałej sytuacji
- D. Pedagog kieruje się po nieletniego, w celu sprowadzenia go gabinetu dyrektora szkoły
- E. Policjant informuje ucznia o przyczynach przybycia i wszelkich czynnościach, które zostaną przeprowadzone w celu wyjaśnienia okoliczności czynu
- F. Powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji oraz zobowiązanie ich do natychmiastowego przybycia do szkoły/ komendy policji
- G. W przypadku gdy rodzice/prawni opiekunowie nie mogą uczestniczyć w działaniach podjętych względem nieletniego, pedagog ma obowiązek w nich uczestniczyć lub nauczyciel wyznaczony do tego celu przez dyrektora szkoły
- H. Po ukończeniu czynności, policjant przekazuje dziecko rodzicom/opiekunom prawnym lub – jeżeli nie istnieje taka możliwość – uczeń zostaje odwieziony do szkoły lub bezpośrednio do domu przez funkcjonariusza policji.

7. PROCEDURY PODEJMOWANIA WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ:

- A. W przypadku gdy wykorzystane zostaną wszelkie możliwe środki zgodne z procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych przez szkołę, należy bezzwłocznie wezwać policję. Konieczność taką należy zasygnalizować wcześniej dyrektorowi szkoły.

8. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZENNICZY W CIAŻY:

- A. W przypadku gdy nauczyciel uzyska informację o ciąży uczennicy ZSP nr 1 im. S. Mikołajczyka, informuje o tym fakcie dyrektora szkoły, wychowawcę oraz pedagoga
- B. Pedagog przeprowadza rozmowę indywidualną z uczennicą
- C. Wychowawca (lub pedagog) wzywa do szkoły rodzica/rodziców (opiekuna prawnego/opiekunów prawnych) i przeprowadza z nim/nimi rozmowę dotyczącą zaistniałej sytuacji
- D. W trakcie rozmowy rodzice zostają powiadomieni o możliwości udzielenia pomocy uczennicy w postaci indywidualnego toku nauczania, udzielenia pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz innych form pomocy, na przykład w ubieganiu się o pomoc materialną
- E. Wybór odpowiedniej formy wsparcia uzależniony jest ściśle od indywidualnej sytuacji uczennicy
- F. W przypadku gdy ciężarna uczennica nie jest osobą pełnoletnią, pedagog powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub policję, wcześniej informując o tym fakcie rodziców nieletniej.

9. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ATAKU NA NAUCZYCIELA W SZKOLE:

- A. Nauczycielowi przysługują prawa do korzystania z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych. Uczeń, który znieważy nauczyciela, naruszy jego nietykalność cielesną lub dopuści się czynnej napaści, podlega karze określonej w Kodeksie Karnym
- B. W przypadku zaistnienia w/w sytuacji nauczyciel bezzwłocznie powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałym incydencie
- C. Nauczyciel natychmiast powiadamia policję
- D. Nauczyciel powiadamia rodziców i wzywa ich bezzwłocznie do szkoły

E. Uczeń do czasu przybycia policji i rodziców pozostaje w gabinecie pedagoga szkolnego pod jego opieką lub – w przypadku jego nieobecności – w gabinecie dyrektora szkoły

F. Dyrektor zapewnia odpowiednie warunki do wykonywania czynności służbowych przez policję

G. Policja ustala okoliczności zdarzenia i wzywa świadków

H. Uczeń otrzymuje nagane dyrektora, a także ponosi odpowiedzialność za popełnienie czynu zabronionego wobec nauczyciela na zasadach określonych w Kodeksie Karnym (jeżeli uczeń ukończył 17 lat), lub określonych w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich (jeżeli uczeń znajduje się między 13 a 17 rokiem życia).

10. PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR:

A. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz.U. Dz 1982 r. Nr 35 poz.228 z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz.U. Dz 2002r. Nr 11 poz. 109 z/oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą/

B. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U. Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami/

C. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. Dz 2003 r. Nr 24 poz.198/

D. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz.U. Nr 179 z późniejszymi zmianami/

E. Zarządzenie Nr 15/97 komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich

F. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz.U. Nr 26 poz. 226/

G. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz.U. Dz 1996 r. Nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami/

H. Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny /Dz.U. 1997 r. Nr 88, poz.553, ze zmianami – art.115 § 13, art.222, art.223, art.224, art.226

G. Ustawa z 26 stycznia 1982r – Karta Nauczyciela /Dz.U. z 2006 r. Nr97, poz.674 ze zmianami/ - art.63,art.91b ust.2 pkt.2.

Opracowała: Joanna Górzyńska